

Els tremps

Montserrat Planella

Octubre de 2019

Resum

Introducció als procediments aquosos

Índex

Els tremps	2
El Tremp de goma	2
Tremp de cola	3
Tremp d'ou	3
Tremp de Caseïna	4
Tremp de polímer	5

Els tremps

El terme tremp prové del verb trempar que significa condicionar un material per donar-li les propietats determinades. Si apliquem el terme al camp de la pintura això significaria donar a l'aglutinant la flexibilitat i adhesivitat òptimes. Antigament el terme era aplicat a la pintura que tenia l'ou com a aglutinant però avui s'aplica a tot tipus de pintura aquosa que té com a dissolvent l'aigua. Per tant, entendrem que els tremps són aquelles pintures que els seus aglutinants es dilueixen en aigua. Antigament s'han emprat molts tipus de tremp: llet, aigua amb sucre... però són coneguts, com a més corrents, els tremps de goma, de cola, d'ou i de caseïna.

El Tremp de goma

Parlem de tremp de goma quan s'utilitza aquesta substància, rebaixada convenientment, com a aglutinant per a barrejar-hi els pigments. La goma és d'origen vegetal i l'obtenim de la secreció d'algunes plantes. La **goma aràbiga**, extreta d'unes acàcies, és la més corrent (es comercialitza en terrossos o diluïda).

L'aquarel·la i el guaix són dos dels procediments a la goma. El primer actuaria per transparència, emprant el material perquè es dissolgui en l'aigua i amb l'ajuda

d'aquesta es dipositi en el paper. El segon treballa per opacitat cobrint les superfícies amb la pintura.

Figura 1: Goma aràbiga

Aquest és un procés molt antic. A l'antic Egipte empraven la goma aràbiga per la pintura mural i per la decoració d'objectes. En l'època medieval s'emprà per a la realització de les miniatures que il·lustraven els llibres. El procediment s'utilitzarà fins als nostres dies a través de l'aquarel·la i el guaix.

Tremp de cola

El tremp de cola és més semblant al guaix que a l'aquarel·la. L'aglutinant sol ser la cola de conill que es dissolt en aigua i posteriorment es barreja amb el pigment. Aquest tipus de pintura s'asseca molt ràpidament per això s'ha de treballar amb una certa agilitat.

Les coles i gelatines animals també han estat emprades des d'antic. Al Renaixement era descrit com un dels procediments pictòrics. Ha estat utilitzat per a preparar suports per a pintura mural, decorats escenogràfics, o també com a base de fons de quadres fets amb pintura a l'oli.

Tremp d'ou

El tremp d'ou no és res més que una emulsió feta amb rovell d'ou rebaixat amb aigua, al qual es sol afegir una petita dosi de resina o d'oli de llinosa. A aquest aglutinant s'hi barregen els pigments. Aquesta és una pintura intermèdia entre els procediments grassos i aquosos.

Normalment s'empra sobre fusta convenientment preparada amb cola de conill i creta.

Aquest procediment és antic però a inicis de l'Edat Mitjana anà desplaçant d'altres procediments i fou el mitjà més emprat en les pintures sobre fusta d'aquests períodes. Els pintors bizantins d'icones també utilitzaven aquest procediments.

Figura 2: Cola de conill. Font: [Cómo preparar la cola de conejo](#)

L'aparició de la pintura a l'oli desplaçà el procediment que no es recuperà fins al segle XIX. És utilitzat només puntualment per algun pintor contemporani.

Figura 3: Tremp d'ou. Font: [Viviendo el arte](#)

Tremp de Caseïna

La caseïna és una proteïna que s'obté del mató de la llet. També s'ha emprat llet desnatada que és com una caseïna fresca. Aquests aglutinants s'han abandonat i actualment s'empra la caseïna industrial (obtinguda del mató assecat artificialment i mòlt).

Els orígens d'aquesta tècnica són incerts però es pot dir que algunes de les pintures de Pompeia foren realitzades a la caseïna. La tècnica també és descrita i emprada en el Renaixement i posteriorment s'ha emprat per a fer pintures mats.

Tremp de polímer

L'aglutinant d'aquest tipus de pintura està constituït per una emulsió aquosa d'un plàstic (d'una substància que té com a principal característica la seva plasticitat) o més concretament de resines sintètiques polimeritzades. Existeixen diferents tipus d'aglutinants dels quals destaquen: els **vinílics** (dispersió blanca i lletosa, el poliacetat de vinil, que vulgarment anomenem làtex) com moltes pintures plàstiques que es comercialitzen o la mateixa cola blanca. I els **acrílics**, els formats per l'emulsió d'acrilat (copolímer acrílic) també lletosa i blanca més resistent que els vinílics. D'aquests últims trobem pintura ja preparada al mercat. Per desconeixement normalment s'anomena acrílica a qualsevol pintura d'aquest tipus.

L'ús de pintures d'aquest tipus ja començà al 1920 amb els muralistes hispano-americans que, per les seves obres situades a exteriors, no podien emprar els procediments tradicionals de la pintura a l'oli o al fresc sinó materials utilitzats per a la indústria. La seva experimentació en el camp de l'art continuà als Estats Units a partir dels anys cinquanta i s'estengué ràpidament entre els pintors.

Figura 4: Tubs de pintura acrílica